

SOCIJALNO-MEDICINSKI PRISTUP REŠAVANJU PROBLEMA KONTAMINACIJE JAVNIH POVRŠINA FECESOM PASA I ZNAČAJ ZA JAVNO ZDRAVLJE

Marko Ristić¹, Dragan Nikolić², Nemanja Jovanović³, Tamara Ilić³

¹Univerzitet u Nišu, Poljoprivredni fakultet Kruševac, Departman za stočarstvo, Kruševac, Srbija

²Institut za javno zdravlje Niš, Niš, Srbija

³Univerzitet u Beogradu, Fakultet veterinarske medicine, Katedra za parazitologiju, Beograd, Srbija

Kontakt: Nemanja Jovanović
Bulevar oslobođenja 18, 11000 Beograd, Srbija
E-mail: nmjovanovic@vet.bg.ac.rs

Pošto čovek i pas dele životni prostor i ostvaruju veoma blizak kontakt, a mnogi vlasnici ne brinu adekvatno o svojim ljubimcima, postoji mogućnost prenošenja izvesnih parazitskih oboljenja sa psa na čoveka. S obzirom na to da su psi nosioci i pravi domaćini velikog broja vrsta zoonoznih endoparazita, njihov feces može predstavljati izvor infekcije za ljude i opasnost po njihovo zdravlje. Stoga, nužno je podizanje svesti građana o neophodnosti sprovođenja zoohigijenskih mera u odgoju pasa i značaju kauzalne planske dehelmintizacije i antiektoparazitskog tretmana. Takođe, neophodno je da vlasnici sprovode redovne koprološke preglede, neposredno nakon nabavke psa i četiri puta godišnje, u toku njihovog boravka kod vlasnika, uz poštovanje principa smene preparata na bazi različitih hemijskih formulacija. Pravovremena dijagnostika crevnih parazita kod pasa i ispravan tretman inficiranih životinja omogućuju prevenciju pojave infekcija kod ljudi. Kontaminacija javnih površina intestinalnim parazitima iz fecesa pasa predstavlja problem javnog zdravlja, koji je neophodno staviti pod kontrolu odgovarajućim socijalno-medicinskim pristupom. Ovaj pristup podrazumeva aktivno i plansko sprovođenje Predloga zdravstveno-vaspitnih mera, koje se odnose na kontrolu transmisije parazita u životnoj sredini, pružanje smernica vlasnicima pasa u sprečavanju pojave, održavanja i širenja zoonoznih oboljenja i zdravstveno-vaspitnu edukaciju osoblja medicinske i veterinarske struke, vlasnika kućnih ljubimaca i šire društvene zajednice u cilju očuvanja i poboljšanja zdravlja ljudi i životinja. Povećan nivo znanja i korigovani stavovi i ponašanje pojedinaca doprineli bi efikasnijoj prevenciji zoonoza. *Acta Medica Medianae* 2023; 62(3): 61-69.

Ključne reči: pas, intestinalni paraziti, dijagnostika, preventiva, zoonoze

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".